

פרשת תרומה

משך חכמה שמות פרק כה פסוק טו

(טו) בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו. ואמרו ז"ל (יומא עב, א): המסיר בדי ארון לוקה. והנה במזבח כתיב (להלן כז, ז) "והיו הבדים... בשאת אותו", וכן בשלחן (כה, ח), מה שאין כן בארון, הבדים הם קבועים בו תמיד - הלא דבר הוא! ונראה על פי מדרש שהארון רומז לכתר תורה שהוא מונח לכל הרוצה ליקח. והנה התלמיד חכם צריך סעד לתומכו שיהא עשיר מטיל מלאי לכיסו וכתודוס איש רומי, ובזה תורתו מתקיימת. וכן אמרו ז"ל גם על הארון ביומא דף עב, ב: כתוב (דברים י, א) "ועשית לך ארון עץ" וכתוב (שמות כה, י) "ועשו ארון עצי שטים", מכאן לתלמיד חכם שבני עירו מצווין לעשות לו מלאכתו. ולזה באו הבדים, שלעולם הבדים הם המחזיקים בה, הם הסומכים ידי התלמיד חכם, שהוא הארון לעדות ה' ותורתיו, ומהראוי שיהיו תמיד אוחזים בארון הברית "לא יסורו ממנו". וכמו שהפליגו חז"ל בירושלמי פרק ז' דסוטה (הלכה ד'): לא למד, ולא לימד לא שמר ולא עשה ולא היתה בידו להחזיק (והחזיק, הרי זה בכלל "ברוך") לכן באו הבדים קבועים בו תמיד [ומצאתי באלשיך].

ועל דרך המושכל, הנה נודע שיטת הרמב"ם דצריך להדליק הנרות גם ביום שזהו בכלל הטבת הנרות לדידיה. ושיטתו מושכלת, דכמו שאמרו ז"ל (שבת כב, ב) 'וכי לאורה הוא צריך (אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל)'. ולהראות כי הוא אין צריך להאור, רק שזה חוק דתי הוצרך להדליק גם ביום, כמו שההדלקה ביום אינו להאיר כן ההדלקה בלילה, שלשניהם ענין אחד. כן הארון שהוא נושא את נושאי [סוטה לה, א], ואין הבדים לשאת אותו - שהוא נושא את עצמו, כי הוא משכן כבוד הנושא העולמים. לכן צוה כי הבדים בל יסורו ממנו, להורות כמו שאין ענין להבדים בעת היותו מונח באוהל מועד, ככה בשעה שנושאים אותו על הכתף אין זה ענין הנצרך להכבוד הנשוא כביכול, לכן לא יסורו הבדים ממנו תמיד, כמו שהנרות דולקים תמיד. ודו"ק.